

– *Négy évtizede élek bázasságban, bárom fiú szülei, és ma már bárom unokájuk is van. Szerencse vagy rengeteg munka van e sok közös év mögött?*

– **Piros Ildikó:** Mindkettő. Nemcsak a szerelem, szeretet tart össze minket a mai napig, hanem a színház iránti végtelen elkötelezettségünk is. És ki az ember párja? Ki az, aki megérti, mit élünk át a próbán vagy este, az előadáson, hogy miért kell nekem már hatra a színházban lennem, ha nem az, aki ugyanabban a műfajban dolgozik. Víz a párhuzamos pálya és az emberek mindenképpen tisztelte valószínűleg pozitívumait a közös létezésünket. A hasonló mentalitású barátaink léte szintén támasz, nekem nincsenek barátomim, külön utakon sosem jártam, viszont gyönyörű házaspárbarátságok közt éltek le az életünket.

– *A bázasságuk alapköve ezek szerint a közös érdeklődés, a színház szeretete?*

– **Husztai Péter:** Szerintem inkább adottság és sors kérdése, az ember hol találja meg azt, aki számára fontos. Ez a mi életünkben történetesen a színház volt, és így visszagondolva, talán jó is, hogy előbb találkoztunk a színpadon, mint az életben. A barátágot, ahogy a szerelemet, a szeretetet is, értékesebb tudja tenni, hogy már láttuk egymást nehéz helyzetben is, gyengének is, nem csak egyszerűen mutatók, szép fiatal lányok és fiúk.

– **Piros Ildikó:** Mégsem mond Péter ellent nekem, hiszen ezek a szavak is azt bizonyítják, hogy az ember, a barátságok fontosak. Csak én a végétől kezdtem, ő az elejétől. De ezért vagyunk férfiak és nők, hogy egymást kiegészítsük. Unokám a mi természetünk is nagyon más: Péter mindig nyugodt, én meg folyton ugrálélek.

– **Husztai Péter:** Éppen ezért olyan még sosem fordult el, hogy

teljesen azonosan gondoltunk volna valamit. De ez nem baj, lehet, hogy jó, ha valaki másképp reagál a dolgokra, másfelől közelít meg egy problémát, még ha ez okoz is feszültségeket. De egy család érzelmi fenntartása sohasem könnyű.

– **Piros Ildikó:** Persze azért, ha a nagy, kardinális dolgokban nem lett volna köztünk mindig egyetértés, nem maradtunk volna együtt. A családi élet és a színház volt mindkettőnknek a legfontosabb dolog az életében – ez hozott minket össze igazán. És ha már családról beszélünk, egyvalamit még biztosan tudok: a mama szerepe nagyon fontos. Mert hiába óriási dolog, amit látok a felnőtt fiainkon, hogy rengeteg dologból kivieszik a részüket, az otthon, a bázis megteremtése mégis a mamák súlya. És akárhány éves is a gyerek, ugyanolyan fontos marad. A mai napig, ha felhív bármelyiküket, hogy baj van, gyógyszer kellene, vagy elmenni az unokáért az oviba, rögtön felpattanok és intézkedni kezdek. Mert simogattja az ember lelkét, hogy meg tudott teremteni egy olyan otthont és családi létet, ahova érdemes visszaszállni.

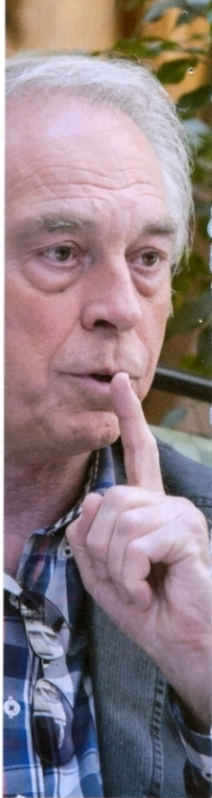
– **Husztai Péter:** Ildikó most roppant finoman fogalmazott. Pedig az, hogy idáig jutottunk, kifejezetten neki köszönhető, nem is tudom, a fantasztikus színházi munkája mellett honnan volt energiája megszervezni, hogy szinte mindig együtt legyünk. Talán közrejátszik, hogy a saját családukból hasonló mintákat hoztunk: mindkettőnk anyukájával nagyon szoros volt a kapcsolata. Az én anyukám kilencvenkilenc éves korában halt meg, és akkor, idős létemre, úgy éreztem, valami más történt velem. Hogy hiába van egy fantasztikus családom, kicsit árva lettem, hiszen nekí a Péterkém voltam, a kisfiam, mindig utánam szólt,

hogy vigyázz magadra. Sokszor tiltakoztam is, hogy de hát felnőt férfi vagyok.

– **Piros Ildikó:** Nekem ilyenkor azt mondják a gyerekek, hogy „mama, dölj bátra”. Vagyis hogy hagyjam őket békén, ne kérdezzem meg minden nap, hogy biztos nem kell vigyázni az unokára, nem kell főzni valamit? Közben nagyon jó nézni, hogy ugyanezt a gondolkodást viszik ők is tovább. Van egy kis prérházunk, Péter anyukája segítségével mindig oda vittük őket nyaralni, víz és villany nélkül, nem volt könnyű. Amikor megszülettek a saját gyerekeik, azt mondták, övelük is oda kell menni, mert ott van az élet. Ez az ő örökségük, szellemi, mert kastélyt, palotát sajnos nem sikerült begyűjtötenünk. És igen, én vagyok a hátér, de a papa szent, minden bűnkát-bánatukat az ő vállán sirják el a fiaink, úgy szoktam mondani, hogy „bozzá járnak gyómi”. Mert a papa a bölcsességével ellágyítja a fiatalokban még tragikusnak látszó problémákat.

– *Színészként, esténként sem okozott gondot soha „kikapcsolni” a családot?*

– **Piros Ildikó:** Egy kis buta történetem van erre. Egyszer, amikor még kisebbek voltak, ment bulizni az egyik fiú, nekem meg este előadásom volt, *Tennessee Williams* Üvegfürájában játszottam a mamát, ami nagyon kemény anyaszerep. Kanyarodtam be a kocsimmal a Madách téren, és látom, hogy ott áll a fiam egy kiló paradicsommal a hóna alatt. Erre kiüvöltöttem az ablakon, hogy „mi van?” De ez már nem én voltam, hanem az energikus szerep-mama. A fiam meg szegény megseppenne kérdezte, hogy amíg elmegy a barátaival, betenném-e a paradicsomot a csomagtartóba. Erre magamból kikelve ordítottam, hogy mit képzelsz, hogy hat órákor, ami már szent

Fotó: Somfai sándor

idő, a színházé, te engem itt zaklatsz? Mert egy előadáshoz olyan sok energia kell, annyira átkapcsolok olyankor és kizárom a világot, hogy ezt még nekik sem lehet megzavarni.

– **Husztai Péter:** Régen színházi törvény volt rá, hogy a színészeknek előadás előtt tilos levelet átadni, telefonhoz hívni őket, és hat óraker mindenkinél bent kell lenni a színházban. Ötven év alatt annyira megszoktam ezt, hogy éppen emiatt, azért, hogy a két életemet valahogy elválasszam, még egy plusz órára is szükségem volt: mikor a nagy szerepeket játszottam, mindig gyalog mentem a színházba, Budáról Pestre. Senkivel nem beszéltem este hétig, az öltöztető szabó őrizte az ajtómat. Így tudtam megcsinálni, ami nagyon fontos, hogy ne keveredjen a szakma a magánélettel. Mert akárhogy is megy belül a motor, akármilyen indulatok is dúlnak bennünk, ezt nem lehet a gyerekekre rápakolni. Mert mi köze van egy gyereknek a *Leár* király-

hoz vagy az *Othello*hoz? Neki vagy mamája meg egy papája van, nem őrjögő, idegbeteg szülei.

– *Három fiuk közül egyet Péter, egyet Ildikó hozott a házasságba, egy pedig közös. Ez sem lehetett könnyű helyzet.*

– **Husztai Péter:** Hogy sikerült összekovácsolni őket, abban szintén Ildikó a tettes: életünk legnagyobb büszkesége, hogy a kezdetektől igazi testvérként tekintenek egymásra. De nem szabad, hogy mindez valamilyen szent család képet adjon. Én amúgy is annak a híve vagyok, hogy nem kell mindent elrejtetni a gyerekek előtt, úgy tenni, mintha nem lennének gondok, bajok. Lássák akár azt is, hogy a házasság, az összecsiszolás nehéz dolog, meg kell harcolni érte.

– **Piros Ildikó:** De a szép része mégis az, amikor olvassák az apjuk könyveit, és azt kérdezik, papa, hogyan fért bele az életetekbe ennyi minden? Hogy volt ennire szép és a szakmában is teljes a fiatalkorotok, pedig mi csak arra

FARKAS ANITA

újságíró

emlékszünk, hogy éjjel-nappal, télen-nyáron velünk voltatok. Ilyenkor picit számon kéri a saját fiatalkorukat is, hogy ők miért nem tudnak ilyet produkálni.

– *És miért nem?*

– **Husztai Péter:** Egy fontos különbséget észlelek. Régen az ember, ha tisztességesen, jól végezte a munkáját, biztonságot élvezhetett, tudta előre, mi lesz a feladata a következő évben. A mai fiataloknál ez nincs összefüggésben: dolgozhatsz akármilyen jól, bármikor megszűnhet a cég, kirúghatnak. Ezenkívül a mi életünkben sokkal kisebb szerepe volt a pénznek. Az ember tragédiája főszerepét például tizenkétezer forintért forgattam, nem röpködtek óriási összegek, nagy dolog volt, hogy tíz év után vetünk egy Ladát. Ma meg mindenki halmoz, már a gyerekek is tele vannak játékkal. Ennek ellenére, és ezt látom az egyetemista tanítványaimon is, legjobban a nagy családi beszélgetések hiányoznak nekik. Amikor elmondhatjuk egymásnak a bajainkat, és mi, szülők is rengeteget tanulhatunk közben a gyerekeinktől.

– **Piros Ildikó:** És az unokáinktól. Soha nem gondoltam volna, mert a gyerekeket mindig imádtuk, mekkora ajándék ezekkel a picikével megint együtt létezni, mennyi türelme lesz újra az embernek. Nem gyűgögnünk nekik, nem is neveljük őket, ezt a szót nem szeretem, inkább mondanék létezés helyett. Azt tanultam otthon a gyógy pedagógus nagyapámtól, hogy ő létezett, és ezzel megszabta a viselkedésünket. Igyekszem én is ezt tenni, amellet hogy rengeteget beszélgetünk és játszunk velük. Ha például az egyik kicsit, Budát viszem kocsival, mindig repülőgép vagyunk, én a pilóta, ő a stewardess, a plüssállatok az utasok. Ez egy életjáték: a legkomolyabb, a legszebb, az igazi játék.

